

Benchmarking via SBR

Accountants in het mkb kunnen op basis van benchmarking via SBR-berichten hun klanten beter en vaker adviseren over de bedrijfsvoering. Dit blijkt uit onderzoek van de Hogeschool van Amsterdam onder accountantskantoren en brancheorganisaties.

TEKST: ERIC MELSE EN JESSE WELTEVREDEN* | BEELD: DREAMSTIME

Eind 2012 heeft de Hogeschool van Amsterdam (HvA) onderzoek gedaan naar de bekendheid van SBR bij het mkb. Ondernemers bleken het nut in te zien van Standard Business Reporting (SBR) maar willen wel meer weten over de toepassingsmogelijkheden. Naast het berichtenverkeer naar de banken over kredietaanvragen en rapportages, het indienen van fiscale aangiftes en het deponeren van de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel, is het verzamelen van gegevens voor branchespecifieke benchmarking een interessante nieuwe toepassing van SBR. Mkb'ers kunnen langs die weg de resultaten van het eigen bedrijf vergelijken met die van de branche. Benchmarking via SBR-berichten biedt drie belangrijke voordelen:

- administratieve lastenverlichting bij het verzamelen van gegevens;
- grotere betrouwbaarheid van de benchmarks aangezien meer ondernemingen gemakkelijker gegevens kunnen aanleveren;
- benchmarking met een hogere frequentie.

Uit het onderzoek in 2012 bleek ook dat mkb-ondernemers veel vertrouwen hebben in hun accountant. Dit is van belang voor de rol die accountants kunnen spelen op dit specifieke terrein. Immers, de accountant kan diensten leveren voor het versturen van gegevens naar een online benchmarkingportaal (bijvoorbeeld beheerd door een brancheorganisatie) en daarna adviseren over de bedrijfsvoering op basis van de benchmarkinformatie.

Potentie SBR-berichten voor benchmarking

Om de mogelijkheden van SBR voor benchmarking vast te stellen, heeft de HvA begin 2014 negen SBR-berichten van de Belastingdienst, Kamer van Koophandel, het Centraal Bureau voor de Statistiek en de banken vergeleken met de behoefte aan benchmarkinformatie van brancheorganisaties. Daaruit blijkt dat benchmarking op basis van SBR-berichten op korte termijn is te

realiseren voor zover het gaat tot financiële kengetallen gebaseerd op de (fiscale) jaarrekening. Voor benchmarks over productie, commercie, innovatie en conjunctuur moeten aanvullende gegevens worden verzameld. Hiervoor is een specifiek voor dit doel te ontwikkelen SBR-bericht nodig, omdat deze informatie niet of onvoldoende in de huidige SBR-berichten voorkomt.

Om benchmarking via SBR branchebreed te realiseren, is samenwerking tussen brancheorganisaties en accountantskantoren wenselijk. De meeste brancheorganisaties verzorgen branchecijfers voor hun leden en accountantskantoren kunnen voor hun klanten financiële rapportages versturen naar uitvragende partijen. In 2013 zijn al ruim drie maal zo veel aangiftes VpB en IB-winst verstuurd via SBR-berichten als via het web-

Het onderzoek

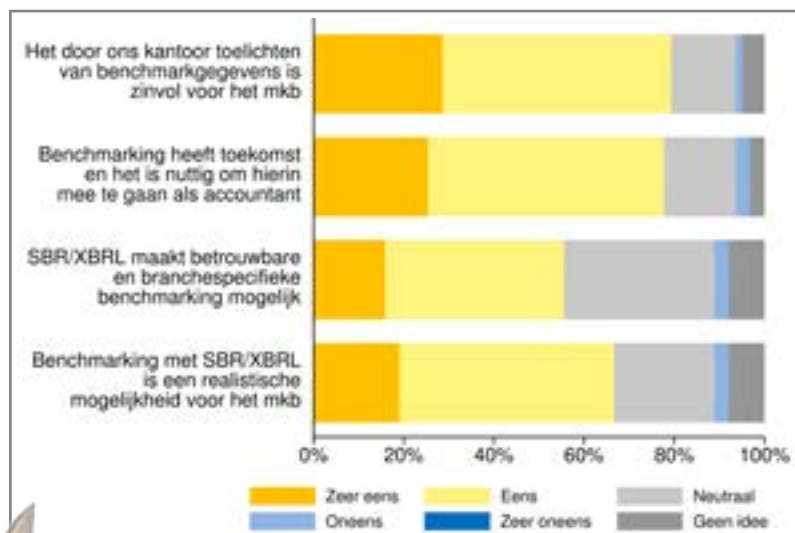
Het onderzoek is uitgevoerd door het expertisecentrum Instant Reporting en het lectoraat Online Ondernemen van het Centre for Applied Research on Economics & Management (CAREM), Hogeschool van Amsterdam in samenwerking met BOVAG, KVGO, KHN-BHC, UNETO-VNI, XBRL-Nederland, Novak, Deloitte, GBNED en Pro Management Software.

In totaal zijn 96 accountantskantoren met circa 19.000 mkb-klanten en 24 brancheorganisaties met circa 37.000 leden ondervraagd. De enquête is gefinancierd met een RAAK-subsidie van de Stichting Innovatie Alliantie voor meerjarig onderzoek naar de implicaties van SBR voor het mkb. De Hogeschool van Amsterdam wil met dit onderzoek nadrukkelijk de discussie bevorderen tussen brancheorganisaties, Rijksoverheid, banken, intermediairs en leveranciers van administratiesoftware over wat SBR het mkb te bieden heeft. Het volledige rapport is te downloaden via: www.carem.hva.nl/publicatie/benchmarken-met-sbr/.

portaal van de Belastingdienst en het gebruik van SBR zal de komende tijd verder toenemen. Daarom is het potentieel om op die manier gegevens te verzamelen voor benchmarking zo groot.

Mening accountants

Brancheorganisaties zijn overwegend positief over deze mogelijkheden, maar wat is de mening van accountantskantoren? Uit het recente onderzoek blijkt, dat zij zowel benchmarking op zichzelf als het gebruik van SBR voor dat doel positief beoordelen (zie figuur 'Verwachtingen'). Tachtig procent van de accountants vindt het zinvol om benchmarkgegevens toe te lichten aan hun mkb-klanten. Een vrijwel even hoog percentage vindt dat benchmarking als dienst potentie heeft voor accountants. De overgrote meerderheid vindt het ook realistisch om benchmarking via SBR-berichten mogelijk te maken voor hun klanten.

Verwachtingen accountants rond SBR/XBRL en benchmarking (in %)

Benchmarking door accountants

Uit het onderzoek blijkt, dat momenteel zestien procent van de accountantskantoren zelf benchmarks levert aan hun mkb-klanten. Na hun klanten zijn banken daarbij de voornaamste leverancier van die informatie, gevolgd door het Centraal Bureau voor de Statistiek en brancheorganisaties. Minder dan de helft gebruikt de Kamer van Koophandel als informatiebron.

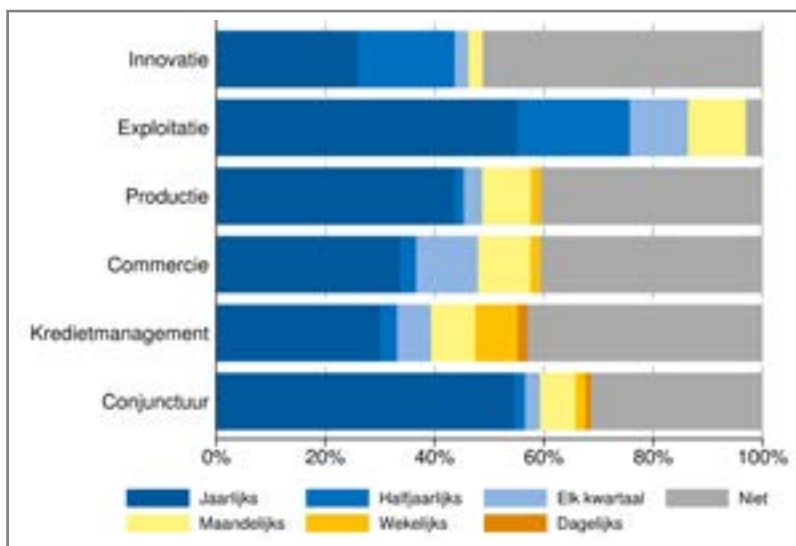
Benchmarking en mkb

Volgens 55 procent van de accountants ontvangen hun mkb-klanten overwegend jaarlijks een exploitatierapportage. 43 procent zegt dat de meerderheid van hun klanten minstens elk halfjaar zo'n rapportage ont-

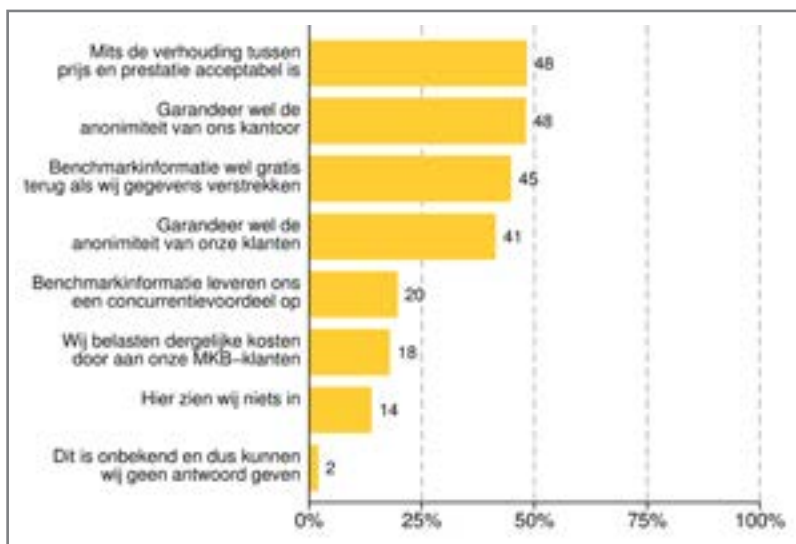
vangt (zie figuur 'Benchmarkfrequentie'). Voor elk ander soort bedrijfsinformatie - zoals conjunctuur, productie, commercie en innovatie - beschikken de klanten veel minder over benchmarks en bij degenen die deze informatie wel ontvangen, is dat meestal op jaarbasis. De enige uitzondering hierop is kredietmanagement. Volgens twintig procent van de accountantskantoren krijgt de meerderheid van hun klanten die benchmarkinformatie maandelijks, wekelijks of zelfs dagelijks. Overigens verwachten accountants dat hun klanten voor elk soort bedrijfsinformatie vaker over benchmarkinformatie zouden willen beschikken dan nu het geval is (zie het kader over gewenste benchmarkfrequentie).

Meer op
Accountant.nl/
dossiers

Benchmarkfrequentie bij meerderheid mkb-klienten, volgens accountants (in %)

Betalingsbereidheid accountants voor benchmarkinformatie (in %)**

** Gevraagd is onder welke voorwaarden accountants willen betalen voor informatie van bench-markportaal in beheer van brancheorganisatie.

Accountants over bedrijfsprestaties en benchmarking

- 50 procent denkt dat de meerderheid van hun mkb-klienten bedrijfsprestaties willen benchmarken met de resultaten van andere bedrijven uit hun branche.
- 60 procent verwacht dat de meerderheid van hun mkb-klienten dagelijks wil beschikken over een actueel overzicht van de financiële situatie van het bedrijf.
- 23 procent verwacht dat de meerderheid van hun mkb-klienten elk kwartaal een exploitatierapportage wil ontvangen en 46 procent verwacht dat zij dit maandelijks of vaker willen.
- 21 procent verwacht dat de meerderheid van hun mkb-klienten elk kwartaal een rapportage over commerciële activiteiten wil ontvangen en 34 procent verwacht dat zij dit maandelijks willen.

Draagvlak

Zonder medewerking van ondernemers is elke inspanning om benchmarking via SBR-berichten te realiseren gedoemd te mislukken. Daarom is aan accountants gevraagd onder welke voorwaarden hun klanten zullen toestaan dat bedrijfsinformatie uit SBR-berichten wordt hergebruikt voor benchmarking. Opmerkelijk is dat slechts vier procent van de accountants denkt dat klanten hiervoor geen toestemming zullen geven. Wel moet volgens 72 procent de anonimiteit en volgens 49 procent de veiligheid van het gegevensverkeer worden gegarandeerd.

Kosten en baten

Willen accountants betalen voor benchmarkinformatie via een online benchmarkportaal van een brancheorganisatie? Bijna de helft is hiertoe bereid, mits de prijs-prestatieverhouding redelijk is en de anonimiteit van het accountantskantoor wordt gegarandeerd (zie figuur 'Voorwaarden waaronder accountants willen betalen'). Achttien procent zal de kosten wel doorbelasten aan de klanten terwijl twintig procent overweegt dat niet te doen omdat het een concurrentievoordeel oplevert. Veertien procent is niet bereid om te betalen. Verder vindt 45 procent dat wanneer het kantoor brongegevens aanlevert de benchmarkinformatie als wederdienst gratis beschikbaar moet worden gesteld. Dit weerspiegelt de onderlinge afhankelijkheid in de SBR-informatieketen en kan een basis zijn voor samenwerking tussen accountants, mkb en brancheorganisaties. □

Noot

* Eric Melse is senior researcher en projectleider SIA/RAAK-onderzoeksprogramma 'SBR in bedrijf' bij CAREM en Instant Reporting van de Hogeschool van Amsterdam, waar hij ook docent accountancy is. Jesse Weltevreden is lector online ondernemen aan de HvA en is voorzitter van CAREM dat deel uitmaakt van het domein Economie en Management/HES van de HvA.

Continuous monitoring en continuous auditing met big data

U komt te weten welke risico's nieuwe ontwikkelingen zoals big data, continuous monitoring, proces mining en data analyse met zich meebrengen. En hoe u als accountant meer grip krijgt op de betrouwbaarheid (assurance) van gegevens met behulp van continuous auditing en continuous monitoring.

Datum: 30 oktober 2014

Locatie: Nieuwegein

Kijk voor meer informatie op www.nbaopleidingen.nl.

OPLEIDINGEN

NBA